

EBA/GL/2024/11

4. juuli 2024

Suunised

määruse (EL) 2023/1113 kohaselt rahaülekannetes ja teatavates krüptovaraülekannetes edastatava teabe nõuete kohta

1. Järgimis- ja teatamiskohustused

Suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 alusel peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) seisukoht asjakohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust kohaldada konkreetsetes valdkonnas. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on suunatud eelkõige finantseerimisasutustele.

Teatamiskohustus

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le kuupäevaks 27.11.2024, kas nad järgivad või kavatsevad järgida neid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtjaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleb saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite EBA/GL/2024/11. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb teatada EBA-le.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated EBA veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu ja kohaldamisala

5. Käesolevate suunistega täidetakse suuniste väljaandmise kohustust kooskõlas määruse (EL) 2023/1113² artikli 36 esimese ja teise lõiguga.
6. Suunistes täpsustatakse:
 - a) tegurid, mida makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovara teenuse osutajad ja krüptovara teenuse vahendajad peaksid arvesse võtma, kui nad kehtestavad menetlused selliste rahaülekannete ja krüptovaraülekannete avastamiseks ja haldamiseks, milles puudub nõutud teave maksja/algataja ja/või makse saaja/saaja kohta, ning tagavad selliste menetluste tõhususe;
 - b) mida makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovara teenuse osutajad ja krüptovara teenuse vahendajad peaksid tegema, et hallata rahapesu või terrorismi rahastamise riski, kui nõutud teave maksja, algataja, makse saaja või saaja kohta puudub või on puudulik;
 - c) täpsustatakse määruse (EL) 2023/1113 otsekorralduste suhtes kohaldamise tehnilised aspektid.
7. Lisaks täidavad käesolevad suunised kohustust anda kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849³ artikli 19a lõikega 2 välja suunised, milles täpsustatakse meetmeid isehallatavale aadressile suunatud või sealt pärineva krüptovaraülekandega seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kindlakstegemiseks ja hindamiseks.

Adressaadid

8. Suunised on adresseeritud järgmistele isikutele:
 - a) makseteenuse pakkujad, nagu on määratletud määruse (EL) 2023/1113 artikli 3 punktis 5, ja makseteenuse vahendajad, nagu on määratletud määruse (EL) 2023/1113 artikli 3 punktis 6;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 31. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/1113, mis käsitleb rahaülekannetes ja teatavates krüptovaraülekannetes edastatavat teavet ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/849 (ELT L 150, 9.6.2023, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

- b) krüptovarateenuse osutajad, nagu on määratletud määruse (EL) 2023/1113 artikli 3 punktis 15, ja krüptovarateenuse vahendajad, nagu on määratletud määruse (EL) 2023/1113 artikli 3 punktis 16;
- c) makseteenuse pakkujate, makseteenuse vahendajate, krüptovarateenuse osutajate ja krüptovarateenuse vahendajate järelevalve eest vastutavad pädevad asutused, kes täidavad määrusest (EL) 2023/1113 tulenevaid kohustusi.

Mõisted

9. Kui ei ole sätestatud teisiti, on määruses (EL) 2023/1113, direktiivis (EL) nr 2015/849 ja direktiivis (EL) 2015/2366 kasutatud ning määratletud mõistetel sama tähendus ka käesolevates suunistes. Suunistes kasutatakse järgmisi mõisteid:

Risk	rahapesu ja terrorismi rahastamise toimumise tõenäosus ja mõju.
Riskipõhine lähenemisviis	lähenemisviis, mille abil pädevad asutused ning makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad tuvastavad, hindavad ning mõistavad rahapesu ja terrorismi rahastamise riske, millele nad on avatud, ning võtavad kasutusele rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise meetmeid, mis on nende riskidega proportsionaalsed.
Riskitegurid	muutujad, mis võivad eraldi või koos suurendada või vähendada üksikust ärisuhtest, juhutehingust või ülekandest tulenevat rahapesu ja terrorismi rahastamise riski.
Ülekandaahel	osapoolte, protsesside ja koostoimingute terviklik jada, mis on seotud määruses (EL) 2023/1113 määratletud raha ja krüptovarade ülekandmise hõlbustamisega maksjalt või algatajalt makse saajale või saajale.

3. Rakendamine

Kohaldamiskuupäev

10. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 30. detsembrist 2024.

Kehtetuks tunnistamine

11. Määruse (EL) nr 2015/847 artikli 25 kohased ühissuunised meetmete kohta, mida makseteenuse pakkujad peaksid võtma, et tuvastada puuduvat või puudulikku teavet maksja või makse saaja kohta, ning menetlused, mida nad peaksid kehtestama, et hallata selliseid rahaülekandeid, milles puudub nõutud teave,⁴ tunnistatakse käesolevaga kehtetuks alates 30. detsembrist 2024.

⁴ JC/GL/2017/16.

4. Rahaülekannete ja teatavate krüptovaraülekannetega seotud teabenõuded vastavalt määrusele (EL) 2023/1113

4.1. Üldsätted

Raha- ja krüptovaraülekanded

12. Selleks et teha kindlaks, mis teavet peaks raha- või krüptovaraülekanne sisaldama ja mis meetmeid tuleks võtta määruse (EL) 2023/1113 järgimiseks, peaksid makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad täpsustama oma põhimõtetes ja menetlustes, kuidas nad määravad iga raha- või krüptovaraülekandega seoses kindlaks, kas nad tegutsevad:

- a) maksja makseteenuse pakkujana, maksjana või makseteenuse vahendajana;
- b) algataja krüptovarateenuse osutajana, saajana või krüptovarateenuse vahendajana.

13. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid tagama, et põhimõtted ja menetlused, mille nad on kehtestanud määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõigete 1 ja 2, artikli 8 lõike 1, artikli 11 lõigete 1 ja 2, artikli 12 lõike 1, artikli 16 lõike 1, artikli 17 lõike 1, artikli 20 ja artikli 21 lõike 1 järgimiseks, oleks tõhusad ja jääksid tõhusaks, näiteks testides kõigi töödeldud ülekannete juhuvalimit.

14. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid hoidma oma põhimõtteid ja menetlusi ajakohasena ning neid vajaduse korral täiendama.

4.2. Määruse (EL) 2023/1113 kohaldamisalast väljajätmine ja erandid

Raha- ja krüptovaraülekanded

15. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad peaksid oma põhimõtetes ja menetlustes täpsustama, kuidas nad määravad kindlaks, kas määruse (EL) 2023/1113 artiklis 2 sätestatud väljajätmise või erandite kohaldamise tingimused on täidetud. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad, kes ei suuda nende tingimuste täitmist tõendada, peaksid järgima määrust (EL) 2013/1113 seoses kõikide raha- ja krüptovaraülekannetega.

4.2.1. Selle kindlakstegemine, kas kaarti, instrumenti või seadet kasutatakse üksnes kaupade või teenuste eest maksmiseks, nagu on osutatud määruse (EL) 2023/1113 artikli 2 lõike 3 punktis a ja lõike 5 punktis b

Raha- ja krüptovaraülekanded

16. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad peaksid käsutama raha- või krüptovaraülekannet maksena kaupade või teenuste eest, kui ülekanne tehakse kliendilt (ostjalt) kaupmehele (müüjale) kaupade ostu või teenuste osutamise eest. Et teha kindlaks, kas kaarti, instrumenti või seadet kasutatakse üksnes kaupade või teenuste eest maksmiseks, peaksid makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad veenduma, et täidetud on vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- a) kas kasutatava kaardi, instrumendi või seadme funktsionaalsus piirneb kaupade või teenuste eest maksmisega;
- b) kas klientidele on määratud kaupmehe kategooria kood, sh maksekaardiskeemide kaupmehe kategooria kood (MCC-kood), mida kasutatakse müüdavate kaupade või teenuste liigi määramiseks;
- c) kas klient tegeleb majandus- või kutsetegevusega, sõltumata oma õiguslikust vormist, kasutades direktiivi (EL) 2015/849 artikli 13 kohaldamiseks kogutavat teavet, kui see on kättesaadav, või teavet, mis on kättesaadav kolmandatest isikutest teenusepakkujate või avalike allikate kaudu; ja
- d) makseteenuse pakkuja ja krüptovarateenuse osutaja suundumuste ja käitumise analüüs, sealhulgas ülekannete ajalugu ja mustrid, võimaldavad tal kindlaks teha, kas maksja ja algataja teevad makseid kaupade või teenuste eest või kas makse saaja ja saaja saavad makseid kaupade või teenuste eest.

4.2.2. Seotud ülekanded, millel on seos määruse (EL) 2023/1113 artikli 2 lõike 5 punktis c, artikli 5 lõikes 2, artikli 6 lõikes 2 ja artikli 7 lõikes 3 osutatud 1000 euro suuruse piirmääraga

Rahaülekanded

17. Makseteenuse pakkujatel peaksid olema kehtestatud põhimõtted ja menetlused, et tuvastada ülekandeid, mis näivad olevat omavahel seotud.

18. Makseteenuse pakkujad peaksid käsitlema ülekandeid seotud ülekannetena, kui need

- a) tehakse ühe või mitme tehinguna ja
- b) saadetakse sama maksja poolt samale makse saajale lühikese aja jooksul või
- c) saadetakse ühe maksja poolt eri makse saajatele või eri maksjate poolt samale makse saajale lühikese aja jooksul, sealhulgas juhud, kus kasutatakse samale isikule kuuluvaid

erinevaid kontosid või tehakse samale isikule suunatud erinevaid tehinguid, kui see teave on makseteenuse pakkujale teada.

19. Makseteenused pakkujad peaksid oma põhimõtetes ja menetlustes selgelt määratlema:

- a) mis on lühike ajavahemik eri liiki ülekannete korral; makseteenuse pakkujad peaksid kehtestama selle ajavahemiku viisil, mis on vastavuses nende tegevusele avalduva rahapesu ja terrorismi rahastamise riskiga, tuginedes riskihindamistele, mille nad on teinud kooskõlas EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunistega⁵;
- b) kuidas nad teevad kindlaks piirmäärast kõrvalehoidmise või avastamise vältimise katsed; ja
- c) muud stsenaariumid, mis võivad samuti põhjustada seotud tehinguid.

20. Makseteenuse pakkujad peaksid ülekande seotuse kindlaks tegema ülekande korralduse andmise või ülekande algatamise hetkel, võttes arvesse selle absoluutväärtusi, olenemata makseteenuse pakkuja võetavatest tasudest.

4.3. Ülekandes edastatav ja vastuvõetav teave vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklitele 4– 8, 10–12, 14–17 ja 19–21.

4.3.1. Teavitus- või makse- ja arveldussüsteemid

Raha- ja krüptovaraülekanded

21. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid teabe edastamiseks ja vastuvõtmiseks kasutama taristut ja teenuseid, mis on tehniliselt võimelised teabe täielikuks edastamiseks ja vastuvõtmiseks, ilma et teabe esitamisel tekiks lünki või vigu, nagu on täpsustatud käesolevates suunistes.
22. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid tagama, et nende süsteemid suudaksid säilitada andmete tervikluse, eelkõige kui teave tuleb enne edastamist või pärast vastuvõtmist teisendada teise vormingusse. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad, kes ei saa tagada, et nende süsteemid suudaksid teavet edastada, vastu võtta või teisendada ilma vigade või lünkadeta, peaksid kasutusele võtma seda võimaldava süsteemi.
23. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid tagama, et süsteemid, mida nad kasutavad teabe edastamiseks, oleksid turvalised. Krüptovarateenused osutajad peaksid kohaldama ka juhiseid,

⁵ EBA/CP/2023/11.

mis on esitatud makseteenuste pakujatele EBA suunistes IKT- ja turvariskide juhtimise kohta⁶ ja EBA suunistes tegevuse edasiandmise kohta⁷.

Krüptovaraülekanded

24. Krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad võivad (erandina punktist 21 ja kuni 31. juulini 2025) erandkorras kasutada taristut või teenuseid, milles andmete terviklusega seotud tehnilisi piiranguid tuleb kompenseerida tehniliste lisameetmete või parandustega, et täielikult järgida käesolevaid suuniseid. Need lisameetmed peaksid hõlmama vähemalt alternatiivseid mehhanisme, et koguda, talletada ja teha vastuvõtvale krüptovarateenuse osutajale või krüptovarateenuse vahendajale ülekandeahelas kättesaadavaks teave, mida ei saa tehniliste piirangute tõttu edastada.
25. Teabe edastamisel vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklile 14 peaksid algataja krüptovarateenuse osutaja ja krüptovarateenuse vahendaja:
- a) edastama teavet kas ülekande osana või sellesse lisatuna ploki ahelas või mõnel muul hajusraamatu tehnoloogia (DLT) platvormil või iseseisvalt eri sidekanalite kaudu, sh krüptovarateenuse osutajate vahelise otsesuhtluse, rakendusprogrammeerimisliidest (APIde), ploki ahela peal töötava koodilahenduse ja muude kolmandate isikute lahenduste kaudu; ja
 - b) edastama nõutud teabe viivitamata ja turvaliselt ning hiljemalt ploki ahela tehingu algatamisel.
26. Teavitus- või makse- ja arveldussüsteemi(de) valimisel peaksid krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad võtma proportsionaalseid riskitundlikke meetmeid, et hinnata:
- a) süsteemi võimet suhelda teiste peamiste sisesüsteemidega ja ülekande vastaspoole teavitus- või makse- ja arveldussüsteemidega ning selle ühilduvust muude ploki ahelavõrkudega;
 - b) protokollide juurdepääsetavust (st vastaspoole mitmekesisust ja täpsust, mida on võimalik saavutada protokollide abil – krüptovarateenuse osutaja enda nõuetekohase hoolsuse hindamise põhjal – ning kavandatud saajale edukalt saadetavate või algatajalt saadavate ülekannete määra);
 - c) kuidas süsteem võimaldab krüptovarateenuse osutajal ja krüptovarateenuse vahendajal tuvastada puuduvat või puuduliku teabega ülekannet;
 - d) süsteemi andmete integreerimise suutlikkust, andmeturvalisust ja andmete usaldusväärsust.

⁶ EBA/GL/2019/04.

⁷ EBA/GL/2019/02.

4.3.2. Mitmekordne vahendamine ja piiriülesed ülekanded

Rahaülekanded

27. Makseteenuse pakkujad ja makseteenuse vahendajad, kes võimaldavad piiriüleste ülekannete tegemist kahe või enama makseteenuse vahendaja või makseteenuse pakkujaga, peaksid oma põhimõtetes ja menetlustes kirjeldama, kuidas maksjat ja makse saajat käsitlev teave edastatakse kogu ülekandeahelas järgnevale makseteenuse pakkujale ja makseteenuse vahendajale ülekandeahelas.
28. Kui ülekandeid ei edastata maksejuhiste kogumina, peaksid makseteenuse pakkujad või makseteenuse vahendajad:
 - a) käsitama ülekandeahelat (otsast lõpuni) ühtsena, et teabevoog algse maksja ja saaja kohta säiliks;
 - b) kui ülekanne tehakse piiriülesest kanalist riigisisesse kanalisse, valima riigisisese süsteemi, mis maksimeerib ülekande piiriülese olemuse läbipaistvust ja tagab, et ülekandeahelas järgnevale makseteenuse pakkujale edastatav teave poolte kohta oleks kõigile vahendavatele ja/või vastuvõtivatele makseteenuse pakkujatele kergesti arusaadav;
 - c) kahtluse korral eeldades, et tegemist on piiriülese ülekandega, mille tulemusena kasutatakse sobivaid maksekanaleid, mis võivad hõlbustada vajalikku teabedastust.
29. Makseteenuse vahendajad vastutavad üksnes makseteate edastamise eest, kasutades andmeid, mille esitas ülekandeahelas eelmine makseteenuse pakkuja/makseteenuse vahendaja, arvestades määruse (EL) 2023/1113 artiklites 10–13 nõutud erikontrolli.
30. Makseteenuse pakkujad ja makseteenuse vahendajad ei tohiks käsitleda ülekannet maksjalt makse saajale likviidsuse liikumise või arveldamisena makseteenuse pakkuja ja makseteenuse vahendaja oma kontol.

Raha- ja krüptovaraülekanded

31. Kui vahendaja ei saa ülekandega seotud nõutud teavet, eelkõige maksejuhiste kogumina edastatavate ülekannete korral, peaks makseteenuse vahendaja või krüptovarateenuse vahendaja hankima puuduva teabe alternatiivse kanali kaudu, nagu näiteks rakendusliidest ja kolmandate isikute lahenduste kaudu, et täita määruse (EL) 2023/1113 nõudeid.

4.4. Ülekandes edastatav teave vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklitele 4 ja 14

Raha- ja krüptovaraülekanded

32. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad ei tohiks esialgselt nõutavat teavet muuta, v.a kui:
- a) makseteenuse vahendaja, makse saaja makseteenuse pakkuja, krüptovarateenuse vahendaja või saaja krüptovarateenuse osutaja seda neilt nõuavad, sest makseteenuse vahendaja, makse saaja makseteenuse pakkuja, krüptovarateenuse vahendaja või saaja krüptovarateenuse vahendaja leiab, et osa määruse (EL) 2023/1113 artikli 7, 11, 19 või 20 kohasest teabest puudub; või
 - b) pärast ülekannet tuvastab maksja makseteenuse pakkuja või algataja krüptovarateenuse osutaja vea teabes, mille ta edastas määruse (EL) 2023/1113 artiklite 4 ja 14 nõuete täitmiseks.
33. Kui punkti 32 kontekstis muudetakse esialgselt nõutavat teavet, peaks maksja makseteenuse pakkuja või algataja krüptovarateenuse osutaja teavitama sellest ülekandeahelas järgnevat makseteenuse pakkujat ja krüptovarateenuse osutajat ning esitama õige teabe. Ülekandeahelas järgnev makseteenuse pakkuja ja krüptovarateenuse osutaja peaksid seejärel uuesti läbima vajalikud etapid puuduva või puuduliku teabe avastamiseks.

4.4.1. Maksja ja makse saaja maksekonto numbri edastamine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punktile b ja artikli 4 lõike 2 punktile b

Rahaülekanded

34. Makseteenuse pakkujad peaksid tagama, et rahaülekannetega edastatakse maksekonto number. Kui rahaülekanne tehakse maksekaardiga, võib maksekonto numbri asemel kasutada selle kaardi numbrit (*Primary Account Number* ehk PAN), kui see number võimaldab jälgida rahaülekannet tagasi maksjani või makse saajani.

4.4.2. Maksja, makse saaja, algataja ja saaja nime edastamine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punktile a, artikli 4 lõike 2 punktile a, artikli 14 lõike 1 punktile a ja artikli 14 lõike 2 punktile a

Raha- ja krüptovaraülekanded

35. Maksja makseteenuse pakkuja või algataja krüptovarateenuse osutaja peaks esitama järgmise teabe:
- a) Füüsilised isikud: kliendi täielikud ees- ja perekonnanimed, nagu need on esitatud kliendi isikut tõendavas dokumendis või direktiivi (EL) 2015/849 artiklis 13 nõuetele vastaval elektroonilisel identifitseerimisel, või kui kumbki ei ole õiguspärasel põhjusel

kättesaadav, dokumentides, mis on kooskõlas EBA suunistega rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tõhusa juhtimise poliitika ja kontrolli kohta finantsteenuste juurdepääsu andmisel⁸. Kui esinevad punktis 24 osutatud tehnilised piirangud, mis takistavad kliendi ees- ja perekonnanimede edastamist, peaks algataja krüptovarateenuse osutaja lisama vähemalt esimese eesnime ja viimase perekonnanime.

- b) Juriidilised isikud: nimi, mille all juriidiline isik on registreeritud. Kui esinevad punktis 24 osutatud tehnilised takistused, mis takistavad täieliku registreeritud juriidilise nime edastamist, peaks algataja krüptovarateenuse osutaja edastama ärinime. Kasutatavaid ärinimesid peaks olema võimalik üheselt seostada juriidilise isikuga ja need peaksid vastama ametlikes registrites registreeritud nimedele.
- c) Ühiskontolt, aadressilt või rahakotilt tehtavad ülekanded: kõigi konto, aadressi või rahakoti omanike nimed. Kui esinevad punktis 24 osutatud tehnilised piirangud, mis takistavad kõigi ülekandepoolte nimede edastamist, peaks algataja krüptovarateenuse osutaja edastama ülekannet algatava konto, aadressi või rahakoti omaniku nime või teise võimalusena peamise konto, aadressi või rahakoti omaniku nime.

4.4.3. Maksja ja algataja aadressi, sealhulgas riigi nime, ametliku isikut tõendava dokumendi numbri ja kliendinumbri või teise võimalusena maksja sünniaja ja -koha edastamine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punktile c ja artikli 14 lõike 1 punktile d

Raha- ja krüptovaraülekanded

36. Maksja makseteenuse pakkuja ja krüptovarateenuse osutaja peaksid esitama järgmise teabe:

- a) Füüsilised isikud: maksja või algataja alaline elukoht või, kui kindel elukoha aadress puudub, siis postiaadress, kus füüsilise isikuga on võimalik ühendust saada. Kui tegemist on EBA suuniste (rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tõhusa juhtimise poliitika ja kontrolli kohta finantsteenustele juurdepääsu andmisel) punkti 19 alapunktis b osutatud haavatava isikuga, kellelt ei saa mõistlikult eeldada, et ta esitab oma alalise elukoha aadressi, võib makseteenuse pakkuja või krüptovarateenuse osutaja kasutada aadressi, mis on esitatud eelnimetatud suuniste punkti 19 alapunktis b osutatud alternatiivsetes dokumentides, kui sellised dokumendid sisaldavad aadressi ja kui nende kasutamine on maksja siseriikliku õigusega lubatud.
- b) Juriidilised isikud: maksja või algataja registreeritud või ametlik kontori aadress.

37. Aadress tuleks võimalusel esitada järgmises järjekorras: riigi täisnimi või lühend vastavalt riigikoodide rahvusvahelisele standardile (ISO 3166) (alpha-2 või alpha-3), postikood, linn, osariik, provints ja kohalik haldusüksus, tänava nimi, hoone number või hoone nimi.

⁸ EBA/GL/2023/04.

38. Maksja makseteenuse pakkuja ja algataja krüptovarateenuse osutaja peaksid esitama punktis 37 nimetatud postiaadressi. Ilma et see piiraks punkti 25 alapunkti a kohaldamist, ei tohiks postiaadresside alternatiive, sealhulgas postkontorite numbreid ja virtuaaladresse käsitada määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punkti c ja artikli 14 lõike 1 punkti d nõuetele vastavana.
39. Määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punkti c ja artikli 14 lõike 1 punkti d kohaselt esitatavate alternatiivsete teabeelementide kombinatsioon peaks põhinema mitte üksnes kättesaadavusel, vaid ka teabe kogumil, mis kõige paremini võimaldab maksjat või algatajat üheselt mõistetavalt tuvastada.
40. Ühiskontolt, aadressilt või rahakotilt tehtavate ülekannete korral tuleks edastada teave kõigi konto, aadressi või rahakoti omanike kohta. Kui kõigi poolte vastavat teavet ei saa edastada punktis 24 osutatud tehniliste piirangute tõttu, peaksid maksja makseteenuse pakkuja ja algataja krüptovarateenuse osutaja edastama ülekande algatanud konto, aadressi või rahakoti omaniku või teise võimalusena peamise konto, aadressi või rahakoti omaniku teabe.

4.4.4. Maksja, makse saaja, algataja ja saaja juriidilise isiku tunnusega võrdväärse tunnuse esitamine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 1 punktile d, artikli 4 lõike 2 punktile c, artikli 14 lõike 1 punktile e ja artikli 14 lõike 2 punktile d

Raha- ja krüptovaraülekanded

41. Maksja makseteenuse pakkuja ja algataja krüptovarateenuse osutaja peaksid käsutama juriidilise isiku tunnusega võrdväärsetena üksnes selliseid ametlikke identifikaatoreid, mis:
 - a) on juriidilise isiku kordumatu ainulaadne tunnuscode;
 - b) on avaldatud avalikes registrites;
 - c) on väljastatud juriidilise isiku asutamisel ametiasutuse poolt jurisdiktsioonis, kus juriidiline isik asub;
 - d) võimaldavad nime- ja aadressielementide tuvastamist; ja
 - e) millele on lisatud teavitussüsteemis kasutatava tunnuse liigi kirjeldus.

4.5. Teabe puudumise kindlakstegemine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklitele 7, 11, 16 ja 20

4.5.1. Menetlused teabe puudumise kindlakstegemiseks vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklitele 7, 11, 16 ja 20

Raha- ja krüptovaraülekanded

42. Määruse (EL) 2023/1113 artiklites 7, 11, 16 ja 20 nimetatud menetlused peaksid sisaldama vähemalt järgmist:

- a) puuduva, puuduliku ja sisutu teabe või lubamatute tähemärkide või sisendite kindlakstegemise etapid;
- b) ülekande ajal ja järel kasutatavad kombineeritud seiretavad, mis on kooskõlas ülekannetega kaasneva rahapesu ja terrorismi rahastamise riski tasemega, mis on kindlaks tehtud EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suuniste kohaselt; ja
- c) kriteeriumid, mis aitavad makseteenuse pakkujatel, makseteenuse vahendajatel, krüptovara teenuse osutajatel ja krüptovara teenuse vahendajatel leida riske suurendavad tegurid, nagu on kirjeldatud punktis 52.

4.5.2. Rahaülekannetes kasutatavate tähemärkide või sisendite kontroll vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõikele 1 ja artikli 11 lõikele 1

Rahaülekanded

43. Makse saajate makseteenuse pakkujad ja makseteenuse vahendajad peaksid tagama seoses oma teavituse- või makse- ja arveldussüsteemidega järgmist:

- a) nad mõistavad süsteemi valideerimiseeskirju;
- b) süsteem sisaldab kõiki väljasid, mis on vajalikud määruses (EL) 2023/1113 nõutud teabe esitamiseks, nagu on täpsustatud punktis 4.4;
- c) süsteem takistab automaatselt rahaülekannete saatmist või vastuvõtmist, kui tuvastatakse lubamatud tähemärgid või sisendid;
- d) süsteem märgistab tagasilükatud ülekanded käsitsi läbivaatamiseks ja töötlemiseks.

44. Kui makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja teavituse- või makse- ja arveldussüsteem ei vasta punktis 43 loetletud kriteeriumidele, peaks makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja kehtestama puuduste leevendamiseks kontrollid.

45. Makse saaja makseteenuse pakkujad ja makseteenuste vahendajad peaksid täpsustama oma põhimõtetes ja menetluses järgmist:

- a) kuidas nad teevad kindlaks, kas teavitus- või makse- ja arveldussüsteemis sisalduvad teabeväljad on täidetud tähe märkide või sisenditega, mis vastavad selle süsteemi tavadele; ja
- b) mida tuleb teha, kui tähe märgid või sisendid ei ole kooskõlas süsteemi tavadega.

4.5.3. Ülekannete seire vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõikele 2, artikli 11 lõikele 2, artikli 16 lõikele 1 ja artiklile 20

Raha- ja krüptovaraülekanded

46. Makse saajate makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, saaja krüptovarateenuse osutajad või krüptovarateenuse vahendajad peaksid täpsustama oma põhimõtetes ja menetlustes, kuidas nad määravad kindlaks, mis ülekandeid seiratakse ülekande ajal või järel vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõikele 2, artikli 11 lõikele 2, artikli 16 lõikele 1 ja artiklile 20. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid esitama vähemalt järgmise teabe:

- a) mis riskitegureid nad selles hinnangus arvesse võtavad; ja
- b) mis riski suurendavad tegurid või riski suurendavate tegurite kombinatsioon käivitab alati seire ülekande ajal ja mis tegurid käivitavad sihipärase läbivaatamise pärast ülekande toimumist.

47. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid määrama kindlaks riskitegurid, tuginedes EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunistes kirjeldatutele, samuti kogu oma tegevuse riskihindamisest tulenevatele asjakohastele riskiteguritele ning sektoripõhisele või riiklikule riskihindamisele, kui see on kättesaadav. Riskitegurid peaks vähemalt hõlmama järgmist:

- a) ülekanded, mis ületavad etteantud piirmäärasid, võttes arvesse nende tavapäraselt töödeldavate ülekannete keskmist väärtust ja mis on nende konkreetse ärimudeli kontekstis ebatavaliselt suur ülekanne;
- b) ülekanded, kus maksja, algataja, makse saaja, saaja, maksja makseteenuse pakkuja, algataja krüptovarateenuse osutaja, makse saaja makseteenuse pakkuja või saaja krüptovarateenuse osutaja asukoht on riikides või territooriumidel, mille suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, sealhulgas sihipäraseid finantssanktsioone, või riikides või territooriumidel, mida seostatakse piiravatest meetmetest või sihipärasest finantssanktsioonidest kõrvalhoidmise suure riskiga;
- c) ülekanded, kus maksja, algataja, makse saaja, saaja, maksja makseteenuse pakkuja, algataja krüptovarateenuse osutaja, makse saaja makseteenuse pakkuja või saaja krüptovarateenuse osutaja asukoht on riigis, mida seostatakse rahapesu ja terrorismi rahastamise suure riskiga, sh:

- i) Euroopa Komisjoni poolt direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 kohaselt suure riskiga riikideks tunnistatud riigid; ja
 - ii) riigid, kes on usaldusväärsete allikate, nt hindamiste, vastastikuste hindamiste, hindamisaruannete või avaldatud järelaruannete alusel kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuded, mis ei ole kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/849 või rahapesuvastase töökonna soovitustega, ning riigid, kes ei ole neid nõudeid tõhusalt rakendanud;
- d) ülekanded, kus maksja makseteenuse pakkuja, algataja krüptovarateenuse osutaja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse vahendaja, makse saaja makseteenuse pakkuja või saaja krüptovarateenuse osutaja asuvad riigis, kes avalikult kättesaadava teabe põhjal ei ole veel täitnud kohustust hankida, hoida ja edastada makse algataja ja saaja teavet elektrooniliste ja virtuaalvara ülekannete korral;
- e) ülekanded üksustega, mis asuvad kolmandas riigis, kus ei ole tegevuslubade korda või kus ei reguleerita makseteenuse pakkuja tegevust rahaülekannete korral ja krüptovarateenuse osutaja tegevust krüptovaraülekannete korral;
- f) ülekanded isehallatavate aadressidega;
- g) ülekanded kontodelt, aadressidelt või rahakottidest või kontodele, aadressidele või rahakottidele, mis on teadaolevalt seotud kahtlase tegevusega;
- h) ülekandeahelas eelneva makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja poolne rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete mittetäitmine avalike allikate põhjal;
- i) ülekanded makseteenuse pakkujalt, makseteenuse vahendajalt, krüptovarateenuse osutajalt või krüptovarateenuse vahendajalt, kelle kohta on teada, et nad jätsid korduvalt esitamata nõutud teabe ilma põhjenduseeta, või makseteenuse pakkujalt, makseteenuse vahendajalt, krüptovarateenuse osutajalt või krüptovarateenuse vahendajalt, kelle kohta on teada, et nad jätsid nõutud teabe mitmel korral esitamata ilma mõjuva põhjuseeta, isegi kui nad ei teinud seda korduvalt;
- j) muude meetodite kasutamine tehingute kihistamiseks, mis takistab krüptovara jälitamist, varjates tehingu algatajani viivat jälge, sealhulgas:
- i) saadud ja kiiresti edasi kantud raha ja krüptovarad, pikendades kunstlikult ülekandeahelat;
 - ii) anonüümsust suurendavad meetodid, tooted või teenused, sh nn segistid (*mixers*, *tumblers*), internetiprotokolli (IP) anonüümsuse suurendajad ja variaadressid.
48. Kaaludes, kas ülekanne tundub kahtlane või mitte, peaksid makseteenuse pakkujad, makseteenuste vahendajad, krüptovarateenuse osutajad või krüptovarateenuse vahendajad võtma arvesse kõiki ülekannetega seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegureid ning arvestama, et puuduv või vastuvõetamatu teave iseenesest ei tekita rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtlust.

4.5.4. Teabe puudumise kontrollimine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõikele 2, artikli 11 lõikele 2, artikli 16 lõikele 1 ja artiklile 20

Raha- ja krüptovaraülekanded

49. Makse saaja makseteenuse pakkuja, saaja krüptovarateenuse osutaja, makseteenuse vahendaja ja krüptovarateenuse vahendaja peaksid käsitama teavet puudevana, kui väljad on jäetud tühjaks või kui esitatud teave on sisutu või puudulik.
50. Makse saaja makseteenuse pakkuja, saaja krüptovarateenuse osutaja, makseteenuse vahendaja ja krüptovarateenuse vahendaja peaksid käsitlema vähemalt järgmist teavet sisutu teabena:
- a) juhuslikest või ebaloogilistest tähemärkidest koosnevad jadad (näiteks „xxxxx“ või „ABCDEFGG“);
 - b) tiitlite (nt Dr või Mrs) kasutamine ilma isiku nimeta;
 - c) muud seosetud või arusaamatud nimetused (nt „An Other“ või „My Customer“).
51. Kui makseteenuse pakkujad, krüptovarateenuse osutajad, makseteenuse vahendajad või krüptovarateenuse vahendajad kasutavad üldtuntud tähenduseta mõistete loendit, peaksid nad seda regulaarselt läbi vaatama, et see oleks jätkuvalt asjakohane.

4.6. Puuduva või puuduliku teabega ülekanded vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artiklitele 8, 12, 17 ja 21

4.6.1. Riskipõhised menetlused, mille alusel otsustatakse, kas ülekanne teha, lükata tagasi või peatada vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 1, artiklile 12, artikli 17 lõikele 1 ja artikli 21 lõikele 1

Raha- ja krüptovaraülekanded

52. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad peaksid oma põhimõtetes ja menetlustes täpsustama, kuidas nad otsustavad, kas ülekanne tuleks tagasi lükata, peatada või teha ülekanne vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 1, artiklile 12, artikli 17 lõikele 1 ja artiklile 21. Seejuures peaksid makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad loetlema riskitegurid, mida nad iga ülekandega seoses arvesse võtavad.
53. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid enne sobiva teguviisi valikut oma hinnangus kaaluma, kas:
- a) teave võimaldab tuvastada ülekande subjektid; ja

- b) on kindlaks tehtud üks või mitu riski suurendavat tegurit, mis võivad viidata sellele, et tehinguga kaasneb suur rahapesu ja terrorismi rahastamise risk või kahtlus.

4.6.2. Ülekande tagasilükkamine või tagasisaatmine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõike 1 punktile a, artikli 12 punktile a, artikli 17 lõike 1 punktile a ja artikli 21 lõike 1 punktile a

Raha- ja krüptovaraülekanded

54. Kui makseteenuse vahendaja, makse saaja makseteenuse pakkuja, krüptovarateenuse vahendaja või saaja krüptovarateenuse osutaja otsustab ülekande tagasi lükata või krüptovarateenuse vahendaja või saaja krüptovarateenuse osutaja otsustab puuduva teabe nõudmise asemel ülekande tagasi saata, peaks ta teavitama ülekandeahelas eelnevat makseteenuse pakkujat, makseteenuse vahendajat, krüptovarateenuse osutajat või krüptovarateenuse vahendajat sellest, et ülekanne on puuduva teabe tõttu tagasi lükatud või tagasi saadetud.

Krüptovaraülekanded

55. Kui tagasilükkamine ei ole tehniliselt võimalik, tuleks ülekanne algatajale tagasi saata. Kui ülekande tagasisaatmine algsele aadressile ei ole võimalik, peaksid krüptovarateenuse osutajad kasutama alternatiivseid meetodeid. Alternatiivsed meetodid tuleks sätestada nende põhimõtetes ning need peaksid hõlmama tagasisaadetud varade hoidmist turvalisel ja eraldatud kontol, suheldes samal ajal algatajaga, et leida algatajale sobiv tagastamise meetod.

4.6.3. Nõutud teabe küsimine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõike 1 punktile b, artikli 12 lõike 1 punktile b, artikli 17 lõike 1 punktile b ja artikli 21 lõike 1 punktile b

Raha- ja krüptovaraülekanded

56. Kui makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja küsib puuduvat teavet, peaks ta määrama teabe esitamiseks mõistliku tähtaja. See tähtaeg ei tohiks liidus toimuvate ülekannete korral ületada kolme tööpäeva ja väljastpoolt liitu saadud ülekannete korral viit tööpäeva alates päevast, mil makseteenuse pakkuja, krüptovarateenuse osutaja, makseteenuse vahendaja või krüptovarateenuse vahendaja avastab teabe puudumise. Pikemad, kuni seitsmepäevased tähtajad võib kehtestada juhul, kui ülekandeahelad hõlmavad:

- a) rohkem kui kaht ülekandevoo osapoolt, sh vahendajad ja muud osalised kui pangad;
- b) vähemalt üht makseteenuse pakkujat, krüptovarateenuse osutajat, makseteenuse vahendajat või krüptovarateenuse vahendajat, kes asub väljaspool ELi.

57. Kui makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja otsustab küsida nõutud teavet ülekandeahelas eelnevalt makseteenuse pakkujalt, makseteenuse vahendajalt, krüptovarateenuse osutajalt või krüptovarateenuse vahendajalt, peaks ta teavitama ülekandeahelas eelnevat makseteenuse pakkujat, makseteenuse vahendajat, krüptovarateenuse osutajat või krüptovarateenuse vahendajat selle ülekande puuduva või puuduliku teabega seoses võetud tehnilistest meetmetest, kui asjakohane.
58. Teabe- või selgituspäringud tuleks saata sama teavitussüsteemi kaudu, mida kasutati nõutud teabe edastamiseks, või punktis 24 osutatud tehniliste piirangute olemasolul turvaliste sidemeetodite kaudu kooskõlas määruse (EL) 2016/679 sätete ja kohustustega.

Rahaülekanded

59. Kui küsitud teavet ei saada, peaks makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja saatma ülekandeahelas eelnevale makseteenuse pakkujale või makseteenuse vahendajale meeldetuletuse ning teavitama ülekandeahelas eelnevat makseteenuse pakkujat või makseteenuse vahendajat meetmetest, mida ta võib võtta juhul, kui makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja ei esita küsitud teavet ettenähtud tähtajaks.
60. Kui küsitud teavet ei esitata ettenähtud tähtajaks, peaks makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja otsustama, kas lükata tagasi, peatada või teha ülekanne kooskõlas oma riskipõhiste põhimõtete ja menetlustega, nagu on täpsustatud punktides 41 ja 42. Lisaks sellele otsusele peaks ta sõltumata sellest, kas teabe esitamata jätmine on korduv või mitte, kaaluma, kuidas kohelda ülekandeahelas eelnevat makseteenuse pakkujat või makseteenuse vahendajat tulevikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eesmärgil, sealhulgas lükkama tagasi mis tahes tulevased ülekanded ülekandeahelas eelneva makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendajaga või piirama oma ärisuhteid selle makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendajaga või need lõpetama.

Krüptovaraülekanded

61. Kui küsitud teavet ei esitata, peaksid krüptovarateenuse osutajad või krüptovarateenuse vahendajad määruse (EL) 2023/1113 artiklite 17 ja 21 kohaselt võetavate meetmetena kaaluma, kas saata ülekandeahelas eelnevale krüptovarateenuse osutajale või krüptovarateenuse vahendajale meeldetuletus ja teavitada ülekandeahelas eelnevat krüptovarateenuse osutajat või krüptovarateenuse vahendajat meetmetest, mida nad võivad võtta, kui krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja ei esita küsitud teavet ettenähtud tähtajaks.
62. Kui küsitud teavet ei esitata ettenähtud tähtajaks, peaks krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja otsustama, kas lükata tagasi, tagasi saata, peatada või teha ülekanne kooskõlas oma riskipõhiste põhimõtete ja menetlustega, nagu on täpsustatud punktides 52 ja 53. Lisaks sellele otsusele peaks ta sõltumata sellest, kas rikkumine on korduv või mitte, kaaluma, kuidas kohelda ülekandeahelas eelnevat krüptovarateenuse osutajat või

krüptovarateenuse vahendajat tulevikus rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmise eesmärgil, sealhulgas lükkama tagasi mis tahes tulevased ülekanded ülekandeahelas eelneva krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja või isehallatava aadressiga või piirama oma ärisuhteid temaga või need lõpetama.

63. Puuduva teabe või selgituste päringud seoses ülekannetega isehallatavatelt aadressidelt või isehallatavatele aadressidele tuleks saata otse krüptovarateenuse osutaja kliendile.

4.6.4. Ülekande tegemine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 1, artikli 12 lõikele 1, artikli 17 lõikele 1 ja artikli 21 lõikele 1

Raha- ja krüptovaraülekanded

64. Kui makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja saab teada, et ülekandes nõutav teave puudub, on puudulik või on esitatud lubamatuid tähemärke kasutades, ning teeb ülekande, peaks ta dokumenteerima ülekande tegemise põhjenduse ning kooskõlas oma riskipõhiste põhimõtete ja menetlustega kaaluma ülekandeahelas eelneva makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja, krüptovarateenuse vahendaja või isehallatava aadressi edasist kohtlemist rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmise eesmärgil. Kui maksjat, makse saajat, algatajat või saajat ei ole võimalik üheselt tuvastada puuduva või puuduliku teabe või lubamatute tähemärkidega teabe esitamise tõttu, ei tohiks makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja ülekannet teha.

4.6.5. Puuduva või puuduliku teabe tuvastamine pärast ülekande tegemist vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 1, artikli 12 lõikele 1, artikli 17 lõikele 1 ja artikli 21 lõikele 1

Rahaülekanded

65. Kui makseteenuse pakkuja või makseteenuse vahendaja avastab hiljem, et nõutud teave puudub, on puudulik või esitatud lubamatute tähemärkide abil, peaks ta paluma ülekandeahelas eelneval makseteenuse pakkujal või makseteenuse vahendajal esitada puuduv teave või esitada see teave lubatud tähemärkide või sisendite abil, kohaldades punkti 4.6.3.

Krüptovaraülekanded

66. Kui krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja teeb ülekande ja avastab hiljem, et nõutud teave puudub või on puudulik, peaks ta paluma ülekandeahelas eelneval krüptovarateenuse osutajal või krüptovarateenuse vahendajal esitada puuduv teave kooskõlas punktiga 4.6.3.

4.7. Nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad või krüptovarateenuse vahendajad vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 2, artikli 12 lõikele 2, artikli 17 lõikele 2 ja artikli 21 lõikele 2

4.7.1. Nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkujate, krüptovarateenuse osutajate, makseteenuse vahendajate või krüptovarateenuse vahendajate kohtlemine vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 2, artikli 12 lõikele 2, artikli 17 lõikele 2 ja artikli 21 lõikele 2

Raha- ja krüptovaraülekanded

67. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad peaksid täpsustama oma põhimõtetes ja menetlustes kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed kriteeriumid, mille alusel nad teevad kindlaks, kas makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja on „nõutud teave korduvalt esitamata jätnud“, ning dokumenteerima kõik puuduva või puuduliku teabega ülekanded.

68. Kvantitatiivsed kriteeriumid peaksid hõlmama vähemalt järgmist:

- a) konkreetse makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja poolt teatud ajavahemiku jooksul saadatud puuduva või puuduliku teabega ülekannete protsent; ja
- b) selliste järelemeetmete taotluste protsent, millele teatud tähtjaks ei vastatud või vastati ebapiisavalt.

69. Kvalitatiivsed kriteeriumid peaksid hõlmama vähemalt järgmist:

- a) koostöö tase konkreetse makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendajaga seoses varasemate puuduva teabe päringutega;
- b) kokkuleppe olemasolu teabe esitamiseks rohkem aega vajanud makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendajaga;
- c) puuduva või puuduliku teabe liik ning makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja esitatud põhjendus, miks ta ei ole teavet esitanud.

70. Määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõike 2 punkti a, artikli 12 lõike 2 punkti a, artikli 17 lõike 2 punkti a ja artikli 21 lõike 2 punkti a kohase hoiatusega peaks teavitama ülekandeahelas eelnevat makseteenuse pakkujat, makseteenuse vahendajat, krüptovarateenuse osutajat või

krüptovarateenuse vahendajat meetmetest, mida kohaldatakse, kui ta jätkuvalt ei esita nõutud teavet, sealhulgas tähtaegadest.

71. Makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad peaksid kaaluma ülekandeahelas eelnevale makseteenuse pakkujale, makseteenuse vahendajale, krüptovarateenuse osutajale või krüptovarateenuse vahendajale täiendava hoiatuse saatmist, et kõik tulevased ülekanded lükatakse tagasi.
72. Seoses määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõike 2 punkti b, artikli 12 lõike 2 punkti b, artikli 17 lõike 2 punkti b ja artikli 21 lõike 2 punkti b kohase kohtlemisega peaksid makseteenuse pakkujad ja krüptovarateenuse osutajad kaaluma, kuidas korduv teabe esitamata jätmine ülekandeahelas eelneva makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja poolt ning selle makseteenuse pakkuja ja krüptovarateenuse osutaja suhtumine sellistele päringutele vastamisse mõjutavad kõnealuse makseteenuse pakkuja või krüptovarateenuse osutajaga seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riski, ning vajaduse korral tegema reaalses seires kõigi neilt saadud tehingute üle.
73. Enne ärisuhte lõpetamise otsust, eelkõige kui ülekandeahelas eelnev makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja on kolmanda riigi korrespondentpank, peaks makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja kaaluma, kas riski saaks juhtida muul viisil, sealhulgas ennetavalt tugevdatud hooldsusmeetmete rakendamisega kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikliga 19.

4.7.2. Pädeva asutuse teavitamine nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkujatest, krüptovarateenuse osutajatest, makseteenuse vahendajatest või krüptovarateenuse vahendajatest vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikele 2, artikli 12 lõikele 2, artikli 17 lõikele 2 ja artikli 21 lõikele 2

Raha- ja krüptovaraülekanded

74. Makseteenuse pakkujad, makseteenuse vahendajad, krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid teavitama pädevat asutust kooskõlas määruse (EL) 2023/1113 artikli 8 lõikega 2, artikli 12 lõikega 2, artikli 17 lõikega 2 ja artikliga 21 ilma põhjendamatu viivitusega ning mitte hiljem kui kolm kuud pärast nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja tuvastamist. Teavitamine peaks toimuma olenemata nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja esitatud põhjendustest, et õigustada seda rikkumist (kui neid on), või tema asukohast Euroopa Liidus või väljaspool.
75. Teavitus peaks sisaldama järgmist:

- a) nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja nimi;
- b) riik, kus makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja tegevusloa alusel tegutseb;
- c) rikkumise laad, sh:
 - i. puuduva teabega ülekannete sagedus;
 - ii. ajavahemik, mille jooksul rikkumised tuvastati; ja
 - iii. kõik põhjendused, mida makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja võis anda, et põhjendada nõutud teabe korduvalt esitamata jätmist;
- d) teavitava makseteenuse pakkuja, makseteenuse vahendaja, krüptovarateenuse osutaja või krüptovarateenuse vahendaja võetud meetmete üksikasjad.

4.8. Krüptovaraülekanded isehallatavatelt aadressidelt või isehallatavatele aadressidele vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 14 lõikele 5 ja artikli 16 lõikele 2

4.8.1. Individuaalselt tuvastatavad ülekanded isehallatavatelt aadressidelt või isehallatavatele aadressidele vastavalt määruse (EL) 2023/1113 artikli 14 lõikele 5 ja artikli 16 lõikele 2

76. Krüptovarateenuse osutajad ja krüptovarateenuse vahendajad peaksid käsitama krüptovaraülekannet individuaalselt tuvastatavana, kui:

- a) iga ülekande korral kasutatakse ainulaadset identifikaatorit, nt ülekande tunnust või viitenumbrit; või
- b) ülekandele lisatakse lisateave, mis aitab ülekannet tuvastada.

4.8.2. Isehallatavalt aadressilt või isehallatavale aadressile tehtud ülekande tuvastamine

77. Et teha kindlaks, kas ülekande teises otsas kasutatakse isehallatavat aadressi või mitte, peaksid algataja krüptovarateenuse osutaja ja saaja krüptovarateenuse osutaja tuginema olemasolevatele tehnilistele vahenditele, sealhulgas plokiahela analüüsile, kolmandatest isikutest andmeesitajatele ja teavitussüsteemides kasutatavatele identifikaatoritele.

78. Kui sellist teavet ei ole võimalik tehniliste vahenditega hankida, peaksid algataja krüptovarateenuse osutaja ja saaja krüptovarateenuse osutaja saama selle teabe otse kliendilt. Kui sellisel juhul teevad algataja krüptovarateenuse osutaja ja saaja

krüptovarateenuse osutaja kindlaks, et ülekanne tehakse teisele krüptovarateenuse osutajale või teiselt krüptovarateenuse osutajalt, peaksid algataja krüptovarateenuse osutaja ja saaja krüptovarateenuse osutaja võtma vajalikke meetmeid vastaspoole krüptovarateenuse osutaja täpseks tuvastamiseks.

79. Algataja krüptovarateenuse osutaja peaks tegema selle hindamise enne ülekande algatamist ja teabe edastamist kooskõlas määruse (EL) 2023/1113 artikli 14 lõikega 5; saaja krüptovarateenuse osutaja peaks tegema selle hindamise enne, kui krüptovarad tehakse saajale kättesaadavaks kooskõlas sama määruse artikli 16 lõikega 2.

4.8.3. Algataja ja saaja tuvastamine isehallatavalt aadressilt või isehallatavale aadressile tehtavas ülekandes

80. Kui ülekande teises otsas kasutatakse isehallatavat aadressi, peaksid krüptovarateenuse osutajad koguma kliendilt teavet algataja või saaja kohta.

4.8.4. Üle 1000 euro suurused ülekanded ja tõend isehallatavat aadressi omava või kontrolliva isiku kohta

81. Krüptovarateenuse osutajad peaksid kindlaks tegema, kas isehallatava aadressiga seotud ülekanne on 1000 eurot või rohkem:
- a) algataja krüptovarateenuse osutaja puhul ülekande korralduse andmise või algatamise ajal või
 - b) saaja krüptovarateenuse osutaja puhul kättesaamise ajal.
82. Et teha kindlaks, kas isehallatavalt aadressidelt või isehallatavatele aadressidele tehtavate ülekannete väärtus on suurem kui 1000 eurot, peaksid krüptovarateenuse osutajad kasutama ülekantava krüptovara vahetuskurssi, et määrata kindlaks selle väärtus eurodes ülekande tegemise ajal, olenemata tehingutasudest.
83. Selleks et hinnata, kas isehallatav aadress on algataja või saaja omandis või kontrolli all, peaksid krüptovarateenuse osutajad kasutama vähemalt ühte järgmistest kontrollimeetoditest:
- a) järelevalveta kaugtuvastamise lahendused, nagu on kirjeldatud suunistes klientide kaugtuvastamise lahenduste kohta kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849⁹ artikli 13 lõikega 1, kuvades aadressi;
 - b) suunised klientide kaugtuvastamise lahenduste kohta kooskõlas direktiivi (EL) 2015/849 artikli 13 lõikega 1.

⁹ EBA/GL/2022/15.

- c) saates krüptovarateenuse osutaja poolt eelnevalt kindlaksmääratud summa (eelistatavalt konkreetse krüptovara väikseima nimiväärtuse) isehallatavale aadressile ning isehallatavalt aadressilt ja krüptovarateenuse osutaja kontole;
- d) nõudes, et klient digitaalselt allkirjastaks konkreetse teatise konto ja rahakoti tarkvarasse koos sellele aadressile vastava võtmega;
- e) muud sobivad tehnilised vahendid, kui need võimaldavad usaldusväärset ja turvalist hindamist, nii et krüptovarateenuse osutaja on täiesti veendunud, et ta teab, kellele aadress kuulub või kes seda kontrollib.

84. Meetodi(te) valik peaks sõltuma järgmisest:

- a) isehallatava aadressi tehniline suutlikkus;
- b) iga meetodiga saavutatava hindamise usaldusväärsus; ja
- c) rahapesu ja terrorismi rahastamise risk

85. Kui üks meetod iseseisvalt ei ole piisavalt usaldusväärne, et isehallatavat aadressi omav või kontrolliv isik mõistlikult kindlaks teha, peaks krüptovarateenuse osutaja kasutama meetodite kombinatsiooni.

86. Kui krüptovarateenuse osutaja on täielikult veendunud, et isehallatav aadress on kliendi omandis või kontrolli all, peaks krüptovarateenuse osutaja selle oma süsteemides dokumenteerima ja ta ei pea uuesti kohaldama eespool nimetatud meetmeid samalt aadressilt või samale aadressile tehtavate järgnevate tehingute korral (nn valgelend). Valgefiltreerimist kasutav krüptovarateenuse osutaja peaks kehtestama kontrollid, et tuvastada isehallatava aadressi rahapesu ja terrorismi rahastamise riski ning seda omava või kontrolliva isiku muutused. Kui krüptovarateenuse osutaja teeb kindlaks, et isehallatava aadressi rahapesu ja terrorismi rahastamise risk on muutunud, või kui on märke, et klient enam ei oma ega kontrolli isehallatavat aadressi, peaks ta selle aadressi oma valgelendist välja jätma.

4.8.5. Riskimaandusmeetmed, mida tuleks võtta seoses isehallatavalt aadressilt või isehallatavale aadressile tehtavate ülekannetega

87. Krüptovarateenuse osutajad peaksid hindama riske, mis on seotud ülekannetega isehallatavalt aadressilt või isehallatavale aadressile, nagu on kirjeldatud punktis 4.5.3 ja EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunistes, kasutades kogu teavet algatajate ja saajate, tehingumustrite ja geograafiliste piirkondade kohta, samuti reguleerivatelt asutustelt, õiguskaitseasutustelt ja kolmandatelt isikutelt saadud teavet.

88. Krüptovarateenuse osutajad peaksid kohaldama vähemalt ühte direktiivi (EL) 2015/849 artikli 19a lõikes 1 sätestatud riskimaandusmeetmeid, mis on vastavuses tuvastatud riskidega, sealhulgas juhul, kui krüptovarateenuse osutaja:

- a) teab või saab teada, et teave algataja või saaja kohta, kes kasutab isehallatavat aadressi, on ebatäpne; või
 - b) esineb ebatavalisi või kahtlasi tehingumustreid või olukordi, kus isehallatavate aadressidega seotud ülekannetega kaasneb suurem rahapesu ja terrorismi rahastamise risk, kooskõlas EBA rahapesu ja terrorismi rahastamise riskitegurite suunistega.
89. Kui punktis 4.8.4 mainitud hindamise tulemusena selgub, et isehallatav aadress on krüptovarateenuse osutaja kliendi asemel kolmanda isiku omandis või kontrolli all, võib direktiivi (EL) 2015/849 artikli 19a lõike 1 punktis a osutatud kontrolli lugeda toimunuks, kui:
- a) krüptovarateenuse osutaja kogub esitatud teabe kontrollimiseks lisaandmeid muudest allikatest, näiteks plokiahela analüütilised andmed, kolmandate isikute andmed, tunnustatud asutuste andmed ja avalikult kättesaadav teave, kui need on usaldusväärsed ja sõltumatud;
 - b) krüptovarateenuse osutaja kasutab muid sobivaid vahendeid, kui ta on täielikult veendunud, et teab algataja või saaja isikut ja suudab seda oma pädevale asutusele tõendada.
90. Kui sellised ülekanded tekitavad rahapesu ja terrorismi rahastamise kahtlusi, peaksid krüptovarateenuse osutajad teavitama rahapesu andmebürood kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/849.

4.5. Maksja makseteenuse pakkuja, makse saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuse vahendaja kohustused, kui ülekanne on otsekorraldus

Rahaülekanded

91. Kui rahaülekanne on otsekorraldus, peaks makse saaja makseteenuse pakkuja saatma maksja ja makse saaja kohta nõutud teabe maksja makseteenuse pakkujale otsekorraldusnõude täitmise käigus. Kui maksja makseteenuse pakkuja on selle teabe kätte saanud, peaksid makse saaja makseteenuse pakkuja ja makseteenuse vahendaja lugema määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 punktides 2 ja 4 ning artikli 5 punktides 1 ja 2 sätestatud teabenõuded täidetuks.
92. Punkti 91 kohaldamisel:
- a) määruse (EL) 2023/1113 artiklites 4, 5 ja 6 sätestatud kohustusi tuleks kohaldada makse saaja makseteenuse pakkujale;
 - b) määruse (EL) 2023/1113 artikli 4 lõike 4 kohast teavet makse saaja kohta enne otsekorraldusnõude täitmist peaks kontrollima makse saaja makseteenuse pakkuja;
 - c) määruse (EL) 2023/1113 artiklites 7, 8 ja 9 sätestatud kohustusi tuleks kohaldada maksja makseteenuse pakkuja (võlgniku makseteenuse pakkuja) suhtes;

- d) määruse (EL) 2023/1113 artikli 7 lõigetes 3 ja 4 sätestatud kontrolli peaks teostama maksja makseteenuse pakkuja (võlgniku makseteenuse pakkuja) maksja teabe põhjal enne maksja konto debiteerimist.
93. Kui maksja makseteenuse pakkuja saab otsekorraldusnõuete täitmisel teada, et määruse (EL) 2023/1113 artiklites 4, 5 ja 6 osutatud teave puudub või on puudulik või see ei ole esitatud selle määruse artikli 7 lõikes 1 osutatud teavitus- või makse- ja arveldussüsteemi tavade kohaselt lubatud tähe märkide või sisenditega, peaks maksja makseteenuse pakkuja kasutama kõnealuse määruse artikli 8 lõike 1 teises lõigus sätestatud võimalusi. Maksja makseteenuse pakkuja peaks riskipõhiselt valima, kas ta küsib nõutud teavet maksja ja makse saaja kohta enne või pärast maksja konto debiteerimist. Eelkõige peaks ta hindama, kas makse tuleks siiski krediteerida, kui teave puudub, või kas raha tuleks teha makse saajale kättesaadavaks, tuginedes maksjalt saadud ja kliendi hoolsuskohustuse täitmise käigus kontrollitud teabele vastavalt punktile 4.4.
94. Maksja makseteenuse pakkuja peaks kasutama kättesaadavaid sidekanaleid, et suhelda nõutud teabe korduvalt esitamata jätnud makse saaja makseteenuse pakkujaga enne maksete piiramiseks või tagasilükkamiseks lisameetmete võtmist. Kui makseteenuse pakkujad tuginevad enne tehinguid saadud teabele, peaksid nad oma põhimõtetes ja menetlustes arvestama teabe, eelkõige nime ja aadressi võimalikke muutusi aja jooksul.